N°. 2615 — 1855.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5.00; voor de buitensteden ƒ6.00; *franko* door het geheele Rijk.

Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG 3 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels te 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 1 December.

De heer Groen heeft gisteren in de Kamer, bij de algemeene beraadslagingen over het lager onderwijs, het beginsel ter sprake gebragt, dat het onderwijs christelijk zijn moet. Dat heeft eene diskussie uitgelokt tusschen hem en den minister van Binnenlandsche Zaken, waarin zich de heer de Brauw heeft gemengd om *acte de présence* te doen in eene quæstie, die, naar aanleiding van het gisteren gezegde, de gemoederen zal bezig houden.

Edoch vooraf bij de opening der zitting heeft de minister van Binnenlandsche Zaken den post voor de akademie te Delft uit de begrooting geligt, zich voorbehoudende daaromtrent naderhand eene beslissing te nemen. De minister heeft wèl gedaan, ook van zijn standpunt, want de opiniën waren zoo verdeeld en zoo zeer uit elkander loopend, dat uit eene eventuëele afstemming onmogelijk zou zijn op te maken geweest, welke beteekenis daaraan zou moeten worden gegeven. Intusschen heeft de minister duidelijk doen uitkomen, dat het beginsel van deze aangelegenheid algemeen is goedgekeurd.

Onmiddellijk daarop is de beraadslaging over het onderwijs door den heer Groen geopend met eene zeer uitvoerige redevoering over het lager schoolwezen, in verband tot de godsdienst. Wij kunnen daarvan heden slechts een zeer beknopt verslag geven, wegens plaatsgebrek, behalve nog dat wij omtrent de verklaringen gisteren door den heer Groen afgelegd, liefst de bijlagen van de *Staats Courant* afwachten, alvorens daarover een oordeel uit te brengen. Want de geachte spreker vangt al aanstonds aan met voorop te stellen: dat hij het belang van alle gezindheden in het oog wil houden en dat hij geene bevoorregting wil. Hij was steeds tegen zijdelings protestantsch proselytismus in het onderwijs gekant; maar hij wil ook niet door het misbruik van het liberalismus de Protestanten, in wat hun dierbaar is, miskennen. Zijn doel is om in de wet op het onderwijs een middel tot wezenlijke bevrediging te vinden. Hij zal daarom het hoofdbeginsel bestrijden, door den minister in het vorig ontwerp neergelegd; maar hij merkt daarbij aan, dat dit beginsel niet slechts den minister, maar ook het ministerie geldt. Dat beginsel is dit: dat elke poging om de eene godsdienstige overtuiging boven de andere te bevoorregten strijdig is met de Grondwet. De minister wil te dien einde eene *école athée*. Dat is niet waar, de heer Groen maakt zich hier schuldig aan eene verregaande overdrijving. Waar is het dat de wetsvoordragt eene burgerlijke maatschappelijke school wil, waarbij men uitgaat van een niet zoo zeer christelijke, dan wel theïstisch godsdienstige en zedelijke vorming. Daartegen heeft zich de heer Groen altijd verzet, omdat hij verlangt een christelijk beginsel, ook wanneer het aanstoot geeft aan Israëliet en Mahomedaan. In dit gedeelte van zijn voorwoord beproeft de behendige spreker weer zijne partij onder de ministerieele partij te schuiven en met haar te vereenzelvigen. Hij doet het verwijt, dat het ministerie in zake van onderwijs met hare eigene partij heeft gebroken, hetgeen niet bewezen is.

Na deze inleiding betoogt hij wijd en breed de volgende punten. Dat het beginsel van dit ministerie strijdig is 1°. met de Grondwet; 2°. met het nationaal verlangen; 3°. met het monarchaal beginsel, zooals het hier te lande met de geschiedenis van het Huis van Oranje in verband staat; 4°. met de roeping van dit kabinet.

Wij kunnen in het betoog thans niet treden. Te oordeelen naar het kort verslag, dat voor ons ligt, heeft het ons niet voldaan. Het schijnt dat de bekwame spreker de punten niet uit elkander heeft gehouden, en zoo ze bij algemeenheden is gebleven, dat er hoegenaamd van geen praktijk spraak is. Soms schijnt zelfs het betoog in een *pathos* te ontaarden, waaraan de spreker anders niet gewoon is zich over te geven. Wij zeggen *schijnt*; want wij willen er geen oordeel over uitspreken alvorens de *bijbladen* te hebben ingezien. Maar in allen geval hebben wij er met leedwezen een volslagen gemis in gevonden van elke beschouwing, die de praktijk van ons gemeenschappelijk verlangen mogelijk doet voorkomen. De redevoering van den spreker is goed om het ministerie af te breken of althans de pozitie van den minister van Binnenl. Zaken onhoudbaar te maken. Maar zij zal niets bijdragen om de oplossing van de quæstie, waarbij wij allen belang hebben, gemakkelijker te maken. Het eenige, wat daarop doelt, is de verklaring, die wij gaarne uit zijn mond vernomen hebben: dat hij geene heerschende kerk verlangt; hij wenscht geen voorregt voor eene overtuiging, waar de godsdienst niet te pas komt. En waar de godsdienst wel te pas komt, verlangt hij gelijkstelling der Protestanten en Katholieken, en dat van Staatswege aan de Israëlieten ruime ondersteuning worde verleend. Met zulk een beginsel is *apaisement* mogelijk en zal verstandhouding en medewerking van onze zijde niet ontbreken. Maar altijd blijft de vraag: hoe zal men dat beginsel in zake van onderwijs tot praktijk kunnen brengen? De heer Groen heeft geen antwoord gegeven; hij heeft haar onaangeroerd laten liggen.

De minister van Binnenl. Zaken heeft te regt de besprokene aangelegenheid, de *question brulante* van het onderwijs genoemd. Hij gelooft niet dat het goed en raadzaam is thans daarover in diskussie te treden. Hij geeft het gedeeltelijk toe, dat het christelijk beginsel de grondslag moet zijn der handelingen van dit ministerie; maar hij meent dat men hier praktiesch moet spreken, niet moet vragen wat in theorie het beste is, maar wat naar onze staatsinstellingen mogelijk is. Op de vraag, of de nederlandsche natie dan geene christelijke is, zegt hij dat men daarop *ja* en *neen* kan antwoorden. *Ja*, als men op het getal en op de geschiedenis let. *Neen*, als men op de Grondwet ziet. Overigens betuigt hij dat er niemand is, die aan de jeugd geene beginselen van deugd en godsdienst op de school zou willen inboezemen; maar de Regering mag daarbij niet uitsluitend letten op de christelijke belijders. Overigens verklaart hij, dat het later bij de behandeling der nieuwe wet op het lager onderwijs zal blijken, dat de Regering deze behoefte der natie niet uit het oog verloren heeft.

De heer Groen komt op, en ook naar onze overtuiging te regt, tegen het beginsel dat onze natie, volgens de Grondwet, geen christelijke zou zijn. Zij is dat feitelijk, en omdat de Grondwet er van zwijgt, daarom is het christelijk karakter aan Nederland niet ontnomen. De bepaling dat gelijke bescherming moet worden verleend aan alle kerkgenootschappen verpligt de Regering niet om alle christelijk onderwijs van de scholen te weeren. Veeleer geeft zij aanleiding tot het denkbeeld om de scholen te splitsen naar de kerkgenootschappen. In allen geval heeft de heer Groen eene waarheid gezegd, die door den heer de Brauw is herhaald, dat de minister op dit punt bij 't volk een *onbedwingbaren tegenstand* zal vinden. Maar juist daarom hadden wij eene uiteenzetting verlangt van de manier, waarop deze zaak tot een praktiesch rezultaat kon worden gebragt. Want het is niet genoeg een beroep te doen op de prikkelbaarste hartstogten van ons volk; men dient daarbij tevens de kans te openen om die hartstogten, als zij eenmaal opgewekt zullen zijn, te bevredigen. Is daartoe gelegenheid? Kan men overal aan Katholieken en Protestanten en Israëliten afzonderlijke scholen geven? Aangenomen, dat men zulks met eenige opoffering van den Staat vermag — en strikt genomen zou het kunnen, zoo men het lager onderwijs overgaf aan de katholieke en isrëlietische kerkgenootschappen door subsidiën — wat dan met de protestantsche genootschappen? Wat met de twee groote partijen in 't hervormd kerkgenootschap? Wat zal de Regering te dien aanzien tot leidraad nemen, óf de synodale vergaderingen te 's Hage, óf de bijeenkomsten der vrienden? De vraag is niet ijdel. Wij gelooven zelfs te mogen opmerken, dat omtrent het punt van het godsdienstig onderwijs, de heeren Groen en de Brauw, woordvoerders van gisteren, ver uit elkander gaan.

Het heeft Z. H. den Paus behaagd, den heer J. H. van Gent te Schiedam, te begiftigen met de groote zilveren medaille, prijkende aan de voorzijde met de beeldtenis van den H. Vader, en aan de keerzijde met het opschrift: *bene merenti;* terwijl ook aan zijne echtgenoote een zeer fraaijen, rijk gemonteerden rozenkrans met gouden medaille is geschonken; een en ander begeleid van een vleijend schrijven van den Apostolischen Internuntius Mgr. Belgrado, waarin hulde wordt gedaan aan de verdiensten van voornoemden heer in het bevorderen der belangen van de godsdienst, vooral ten aanzien der missiën onder de heidenen.

Men verzoekt ons uit Zuid Holland de aandacht te vestigen op het volgende artikel, opgenomen in de *Rhein- und Ruhr-Zeitung*, N°. 258. Onze geachte korrespondent is van meening dat voor velen in de steden Rotterdam en Schiedam de kennisneming van dat artikel nuttig zou kunnen zijn, weshalve hij het wenschelijk acht dat er de meest mogelijke publiciteit aan gegeven worde. Het ter overname ons aangeduide artikel is van den volgenden inhoud:

»De direktie der ijzersmelterij »Vulcan" te Duisburg is voornemens, blijkens een, hoofdzakelijk in Nederland, verspreid prospektus, een mijnwerk- en ijzersmelterijmaatschappij op te rigten, waaraan zij behalve hare ijzerhutten en ijzerertsgroeven, vier nabij Duisburg gelegene kolenmijnen ter waarde van 680,000 thalers zullen toevoegen.

»Volgens een aan het prospektus toegevoegde kaart zijn de vier kolenmijnen genoemd: »Koning der Nederlanden, Vulcan, Java en Koning van Pruissen."

»Te dien aanzien leest men in het prospektus:

»»Het gunstig gevolg waarmede in den omtrek van Duisburg vele boringen bekroond zijn, spoorde de direktie aan, om op een nog niet ontgind veld in de nabijheid harer ijzersmelterij, ten dienste der maatschappij boringen ter opsporing van steenkolen te ondernemen. De proefnemingen zijn van zulk goed gevolg geweest, dat de direktie bereids op vier punten kolen gevonden heeft, en zich diensvolgens van vier te ontginnen velden den eigendom heeft verzekerd, welke eene uitgestrektheid van meer dan 1600 morgen bevatten."

»Het spreekt van zelve, dat bijzondere proefnemingen eener industrieele maatschappij als deze geen geschikt voorwerp kunnen zijn der openbare kritiek. Maar, mogten die proefnemingen er toe leiden, in een wijden kring het vertrouwen te vernietigen, welke deze onze industrie ter harer ontwikkeling noodig heeft, dan wordt het de pligt van iedereen die zich daartoe geroepen voelt, ze in het ware licht te stellen.

»Het is nu de vraag, ten aanzien van de voorgenomene aktiën-maatschappij der direktie van de ijzersmelterij *Vulcan*, of hare bewering, »dat op 4 punten nabij Duisburg steenkolen zouden gevonden zijn en de direktie zich daardoor 4 steenkolen-mijnen verzekerd zou hebben," met eenige wijziging, waarvan het belang niet moeijelijk is te beoordeelen, aanspraak op geloofwaardigheid heeft.

»Van de 4 mijnen der maatschappij »Vulcan" raken twee, en wel de mijnen »Vulcan" en »Koning der Nederlanden" eenige kolenaren van eenige duimen dikte, waarvan de konstateering door een kommissaris der bergwerken op gebruikelijke en wettige wijze niet heeft plaats gehad, en de mijn »Java" een laag, die van eene op eene andere laag aangelegde mijn overdekt is.

»Bij het boren der kolenlagen, waarop een geruimen tijd na die boring de mijn »Koning der Nederlanden" is aangelegd, was geen kommissaris voor de bergwerken tegenwoordig.

»Volgens de opgave der bij de boring werkzaam geweest zijnde arbeiders, wordt, luidens de verklaring van het koninklijk bergambt te Essen, de aanwezigheid van eenige duimen steenkolen gekonstateerd, en die hoeveelheid voor den aanleg van een mijn voldoende bevonden.

»Bij de ontdekking der mijn »Vulcan" bestond er eene meer eigenaardige gesteldheid.

»De heer v. d. L. uit Ruhrort beproefde in de nabijheid van Duisburg een boring naar steenkolen. Hij meende in Junij 1854 ze gevonden te hebben, wijl er in het uitgeboorde eenige sporen steenkool zich bevonden. Bij het verder boren kwam evenwel geen steenkool meer te voorschijn en de heer v. d. L. hervatte de werkzaamheden op eene andere plek. Toen hij in December 1854 in het nieuw geboorde gat een aar vond werd die door het koninklijk bergambt onderzocht, maar het koninklijk bergambt te Essen weigerde daaraan zijne goedkeuring te geven, wijl het gevondene punt in het onvrije veld der mijn »Vulcan" gelegen was.

»»De direktie der ijzersmelterij »Vulcan" had onderwijl op de voornoemde, door den heer v. d. L. gevonden sporen van steenkolen, eene mijn onder den naam van »Vulcan doen aanleggen."

»Dadelijk werd de direktie »Vulcan" niet alleen door den heer v. d. L., maar ook door een anderen mijnvinder het regt op het veld van die mijn betwist, en er is geen twijfel dat de mijn »Vulcan" opgeheven zal worden.

»In alle gevallen is het te verwachten, dat na het door het koninklijk bergambt te Essen genomen besluit, die velden, welke later tot de mijnwerken »Vulkan" zullen behooren, aan het veld der mijn »Vulcan" zullen worden toegevoegd, als het vindingspunt der mijn »Vulcan", na plaats gehad hebbende ontblooting bewezen wordt niet tot beleening geschikt te zijn; en, wijl die voorwaarde zonder twijfel zal gesteld worden, zoo hebben de kapitalisten, behoorende tot de aktiën maatschappij »Vulcan," welke het prospektus, aangezien het bezit van vier mijnvelden, als verzekerd beschouwen, zich aan hersenschimmen overgegeven, welke misschien nog op dit oogenblik zouden kunnen worden ter zijde gesteld. De illuziën, waarvan het prospektus gewaagt, betreffen niet alleen de mijn »Vulcan", wijl. gelijk gezegd is, ook het vindingspunt der mijn »Java", in het veld van een, op den grond van een oud vindingspunt, zich uitstrekkende mijn ligt, en dat het veld der mijn »Koning der Nederlanden" gedeeltelijk door een beter, belendde mijn zal worden ingenomen."

Bij het Departement van Koloniën is ontvangen voor de noodlijdenden ten gevolge van aardbevingen, brand en andere onheilen, waardoor Banda, Ternate en andere in den Molukschen Archipel gelegen eilanden, in de maanden Junij en Julij 1855 zijn geteisterd: van den heer G. Vriesse, te Amsterdam ƒ100,00; van den heer M. G. van Heel, te 's Gravenhage, suiker-kontraktant met het gouvernement op Java ƒ10,00.

Van regeringswege is aan de kamers van koophandel en fabrieken een uittreksel medegedeeld uit een schrijven van Zijner Majesteits minister-rezident te Konstantinopel van 12 dezer, over het voornemen van den heer Fercken, benoemd nederlandsch konsul te Aleppo, om vóór zijn vertrek derwaarts, zich naar Nederland te begeven.

Z. M. heeft goedgevonden de gemeente Breda (Noordbrabant) aan te wijzen als losplaats voor steenkolen, bij invoer langs den Rijn.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag, 30 November.

In deze zitting heeft de Kommissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp, verklarende het algemeen nut van den aanleg van een weg van Uden naar Overlangel daaromtrent haar eindverslag uitgebragt. De behandeling van dit wets-ontwerp zal nader worden vastgesteld

De behandeling van hoofdstuk V der Staatsbegrooting (Departement van Binnenlandsche Zaken) is heden voortgezet. Bij de heropening der beraadslaging over de *Koninklijke akademie te Delft*, heeft de minister van Binnenlandsche Zaken verklaard de artt. 90 en 91, daartoe betrekking hebbende, van de begrooting weg te nemen.

Daarop is de diskussie aangevangen over het *Lager onderwijs*, waarvan deelgenomen hebben de heeren Groen van Prinsterer, de Brauw en de minister van Binnenlandsche Zaken.

Daarna zijn de artikelen der VII afdeeling (Onderwijs) afzonderlijk behandeld.

De som bij art. 82: „Tractementen en verdere belooningen der hoogleeraren aan de onderscheidene faculteiten en van de overige ambtenaren en bedienden te Leyden, ƒ91,554.00" uitgetrokken verhoogde de Minister van Binnenlandsche Zaken tot ƒ94,354.00. De heer van Hoëvell stelde als wijziging voor de oorspronkelijke som te herstellen. Nadat de heeren Thorbecke, van Akerlaken, Storm van 's Gravesande, van Lennep, van Goltstein, Groen van Prinsterer, Sloet tot Oldhuis, van Hoëvell en de Minister van Binnenlandsche Zaken het woord hadden gevoerd, werd de wijziging met 35 tegen 29 stemmen aangenomen, en het art. 82 aldus gewijzigd goedgekeurd. De overige tot deze afdeeling behoorende artikelen werden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Een nieuw artikel te voegen tusschen de artt 95 en 96, voorgesteld door den heer Hoëvell: „Tijdelijk tegemoetkoming aan onderwijzers en onderwijzeressen bij de lagere scholen ƒ15.000.00", gaf aanleiding tot eene wisseling van denkbeelden tusschen de heeren Dirks, Zylker, Thorbecke, Schimmelpenninck van der Oije, van Bosse, van Nispen van Sevenaar, van Zuijlen van Nyevelt, Sloet tot Oldhuis, Groen van Prinsterer, van der Veen, Baupot ten Cate, van Lynden, Elout van Soeterwoude en den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Dit nieuw artikel werd met 37 tegen 28 stemmen afgestemd.

De Vergadering zal morgen ten elf ure met de begrootingswetten voortgaan en alsdan de VIIIste afdeeling (Kunsten en wetenschappen) behandelen.

PER TELEGRAAF.

's Hage, 1 December.

Het hoofdstuk der begrooting: Binnenlandsche Zaken is met algemeene stemmen aangenomen.

'S GRAVENHAGE, 30 November. Z. M. de Koning heeft gisteren ten een ure in een bijzonder gehoor ontvangen Z. D. H. den hertog Gustav van Saxen-Weimar Eisenach, majoor in oostenrijksche dienst.

— Men verneemt dat de heer Diepenheim, referendaris bij het ministerie van koloniën, den nieuwen gouverneur-generaal, den heer Pahud, naar Oost-Indië zal vergezellen. De heer Diepenheim zou tot bijzonder sekretaris van den gouverneur-generaal benoemd zijn.

— Naar men verneemt is gisteren alhier de officieele mededeeling ontvangen bij de kommissie voor de wereldtentoonstelling te Parijs van de bekrooningen voor de toegezondene voorwerpen, waarvan de uitreiking op plegtige wijze zal plaats hebben.

NIEUWE DIEP, 29 Nov. Er heerschte hier in de laatste weken ten aanzien van de vischvangst eene groote levendigheid in de haven. Het bestendige weder stelt de visschers dagelijks in de gelegenheid om ter schelvischvangst uit te gaan en de vangst is over het algemeen boven verwachting. De schelvisch wordt hier, hoeveel de visschers ook aanvoeren, meerendeels voor ƒ 18 tot 20 per honderd opgekocht, van het grom (ingewand enz.) ontdaan, inwendig een weinig gezouten en vervolgens in manden met stroo gepakt en daarna per stoomboot naar Amsterdam en van daar naar Duitschland enz. verzonden; en wanneer men nu in aanmerking neemt dat er schuiten binnenkomen met eenen last van soms 400 stuks visschen, dan laat het zich begrijpen dat de visschers bij hun anders zoo wisselvallig en moeijelijk bedrijf, thans goede rekening maken. (*H.*)

GRONINGEN, 28 Nov. Er worden door de ingezetenen dezer stad verscheidene adressen geteekend ter adhæsie van het adres der Prov. Staten tot opheffing dezer stad als vesting.

LEERDAM, 29 Nov. De nieuw gebouwde kerk voor de R. C. gemeente alhier, is Dingsdag ll. ingewijd door den Z.Eerw. heer Ch. L. Velthuyzen, landdeken van Culemborg en pastoor te Wijk-bij Duurstede, terwijl daarna de leerrede is uitgesproken door den Eerw. heer H. Oosterbaan, kapellaan te Montfoort; eene groote schaar woonde deze plegtigheid bij. (*N. C. Crt.*)

MEDENBLIK, 28 Nov. Heden waren ter kaasmarkt aangevoerd 24 stapels, welke met geanimeerden kooplust werden verkocht tot ƒ 31¼ de 50 Ned. ℔.

HOEVEN, 29 Nov. De laatste trein van Antwerpen op Breda ontmoette eergisteren wederom een hinderpaal die ongelukkige gevolgen had na zich kunnen slepen.

Er was namelijk door kwaadwilligen een balk over de rails gelegd, waardoor de lokomotief een sterken schok onderging, doch den balk verbrijzelde, waarop de machinist dadelijk stopte en men alzoo geene ongelukken te betreuren had.

Op het oogenblik dat dit plaats greep, was het buitengewoon duister zoodat men geen spoor van de daders heeft kunnen ontdekken.

Daar in de vorige maand eene gelijksoortige misdaad plaats heeft gehad, is het wenschelijk dat de bedrijvers van zulk eene snoode daad in handen van de justitie geraken. (*N. R. Ct.*)

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

LONDEN, 30 Nov, De *post* zegt, dat de Oostenrijkers geregtigd waren den kolonel Turr te arresteren, maar dat zij hem van de Engelschen hadden moeten opeischen. Frankrijk ondersteunde ten deze Oostenrijk, doch heeft ook wegens den vorm eenige vertoogen aan het Weener kabinet ingediend.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 Nov. Er bestaat volslagen gebrek aan tijdingen van het oorlogstooneel, en de bladen bevatten slechts redeneeringen over de mogelijkheid eener zweedsche alliantie enz. De Koning van Sardinië heeft gisteren middag van de keizerlijke familie afscheid genomen en is onmiddelijk daarop over Calais naar Engeland vertrokken.

Een berigt van heden uit Londen meldt, dat Z. M. daar is aangekomen, en zich met prins Albert terstond naar Windsor begeven heeft. De bevolking legde weinig geestdrift aan den dag.

— Uit Frankfort wordt gemeld, dat in de diplomatieke kringen veel indruk veroorzaakt is, door een zeer oorlogzuchtig artikel, dat in een voor officieel gehouden orgaan te St. Petersburg kort vóór de terugkomst des Keizers, is verschenen. Het heeft tot opschrift: *de oorlog is eerst regt begonnen*, en tot motto, de van 1812 dagteekenende zinspreuk: *met Moskou is Rusland nog niet verloren!*

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 29 Nov. De Koning heeft heden de zitting der Kamers in persoon geopend, en bij deze gelegenheid een troonrede uitgesproken, waarin veel voorkomt over de verhouding van Pruissen tot de oorlogvoerende mogendheden; de Koning betreurt dat de krijg nog altijd voortduurt en verklaart dat Pruissen voor alles den vrede wenscht.

(*Plaatsgebrek noopt ons de mededeeling dezer belangrijke redevoering tot een volgend Nommer uit te stellen.*)

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 1 December.

GETROUWD (29 Nov.): A. Kirchman met A. de Vriend. - J. Zimmer met J. H. G. Kirchman. - P. Nuveen met D. W. Haverkamp. - J. H. Bouwer, wed. met E. Rijnevelt, wed. - J. C. Sinck met M. E. Sander. - F. A. Ronte, wed. m. C. E. Loots. - C. F. Detmers, wed. met J. G. Swaving.

BEVALLEN (28 Nov.): C. E. Stoffels, geb. Meyknecht, Z.

OVERLEDEN (25 Nov.): E. M. de Groot, 80 j. — (28 Nov.) A. I. de Vries, 3 j

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		29 NOV. 4½ u.	gebl.	30 NOV. 4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	61 15/16	62	62¼	62
Dito Dito	3	73½	73½	73½	73
Dito Dito	4	91 15/16	92	92 1/16	
O. I. Leening 1844	4				
Amortis. Syndik.	3½	88⅞	88⅞	89	
Handel-Maatschappij	4½		128⅝		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	100	100		
„ Holl. Spoorw.-M.					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank					
België	2½				
Dito bij *Rothschild*	2½	49⅞	49⅞		
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1½	19¾	19⅝	19 13/16	19
Dito	3		38½		
Dito Binnenl. à 6/m.	3	33	33 1/16	33¼	
Coupon-Bewijzen		4 7/16	4⅜	4 7/16	
Amortisable Schuld		6¼	6⅜	6½	6
Portugal, te Londen	3	40⅛	40⅛	40 5/16	
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	101¼	101¼		
Dito Dito 1828 en 1829	5	100¼	100⅜		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5		80 15/16		
Dito	4½	86⅝	86⅝	86 13/16	
Dito bij *Hope*	4	74⅝	74⅝	74⅞	
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	73⅞	73⅞	74	
Dito bij id. 5de Serie	4				
Certifikaten te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Certifikaten van dito	6	56⅝	56⅝		
Polen, Certifikaten	4				
Dito Aand. met Lot. fl. 500					
Oostenrijk, Metalliek	5	62¼	62 5/16	62¼	
Dito Nationale	5	65⅞	65 11/16	65⅝	
Dito Nieuwe 1847	2½	31 15/16	31 15/16	32	
Dito 1851 en 1852	2½	31 15/16	31 15/16	32	
Dito Nieuwe	5	72¼	72⅜	72 11/16	
Dito 1854	5	72⅛	72⅜	72 11/16	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854		ƒ 266			
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5				
Sardinië	5				
Denemarken, Leen. te Lond.	3				
Louisiana bij *Hope*	5	99⅞			
Braziliën	5	98	98		
Dito 1843	4½				
Mexiko	3	18⅛	18⅛		
Dito Onbepaalde	3	18	18		
Peru	4½				
Grenada à £ 100	2½	17 7/16	17 7/16	17⅜	
Dito Uitgestelde		6⅝	6 11/16		
Ecuador à £ 100		3⅝	3 11/16	3⅝	
Venezuela à £ 100	4½				
Dito Uitgestelde	1½		11 1/16	11⅛	
Grieken, te Londen	5				

5 pCt. Stiegl. 80⅝; Ecuador onb. 3 11/16, ⅝; Gren. onb 17 7/16, L. N. Phil. 33½; Thesaurie 102½.

Bij vrij levendigen handel waren binnen- als buitenlandsche fondsen zeer vast en tot verbeterde koersen te plaatsen. Naar Coupon Ecuador was op nieuw levendigen vraag en werden op nieuw belangrijke partijen van de markt genomen.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 4½ pCt. Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	ƒ 55¼	Livorno	2/m	ƒ 39
„	zigt	„ 56⅛	Napels	„	„ 87
Bordeaux	2/m.	„ 55¼	Petersburg	„	„ 1.6
„	zigt	„ 55⅝	Weenen	6 w.	„ 31
Madrid	3/m.	„ 243	Augsburg	„	„ 85
Cadix	„	„ 243	Frankfort	„	„ 99
Sevilla	„	„ 240	Hamburg	2/m.	„ 34
Bilbao	„	„ 241	„	zigt	„ 35
Lissabon	„	„ 41½	Londen	2/m.	„ 11,
Porto	„	„ 41½	„	zigt	„ 11,
Genua	2/m.	„ 45⅝	Rotterdam		„ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 30 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 53, Oblig. 3 pc. —; id. 4½ pc. 93⅛; Spanje 1—3 pc. 19½; Binnenl. 3 33½; Romeinen 5 pc. 81⅝; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 65⅞

PARIJS, 30 Nov. Fransche 4½ pc. 91.—; 3 pc. 66 3 pc. Spanje 34½; id. 1½ pc. —; 4½ pc. Met. 82½; Rom. Leen

MADRID, 29 Nov. 3 pc. Schuld 34.85; id. 1½ pc. 2

LONDEN, 30 Nov. Consols 89¼, 3 pc. Spanje 39; 1½ pc. dito 20½; Comité-Bewijzen 4½; Passive 6¼, Rusl. 96; 4½ pc. dito 88; 4 pc. Holl. 93½; 2½ pc. id.

5 pc. Sardinië $85\frac{1}{2}$, Brazilië 99; $4\frac{1}{2}$ pc. Peru 74; Gren. uitg. $6\frac{1}{4}$; id. werk. 19; 3 pc. Mexiko $19\frac{5}{8}$; Turkije —; 4 pc. Portugal 43; Ecuador $5\frac{5}{16}$; Wissel op Amst. 11 $19\frac{1}{2}$.

WEENEN, 30 Nov. Met. 5 pc. $73\frac{5}{8}$; id. $4\frac{1}{2}$ pc. $63\frac{1}{4}$; Bank-Aktien 920; Wissel op Londen 10.51, Amst. —; Parijs $129\frac{1}{4}$. Goud 17; Zilver $12\frac{1}{2}$; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 30 Nov. $3\frac{1}{2}$ pc. Pr. Staatschuld —; $4\frac{1}{2}$ pc. Rusland —; id. 5 pc. $95\frac{3}{4}$.

HAMBURG, 30 Nov. Spanje 3 pc. $31\frac{1}{8}$; id. 1 pc. $18\frac{7}{8}$; Rusl. 5 pc. —; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië —; Wissel op Amst. 36.10; Londen kort $13.5\frac{1}{4}$; Weenen —.—.

HANDELSBERIGTEN.

Per Overlandmail.

Batavia, 8 November 1855

Invoer. Gedurende de afgeloopene maand is het met Lijnwaden zeer stil geweest en was de tweede hand, zoowel hier als op de kustplaatsen, huiverig iets van belang in te slaan, daar het debiet tegenwoordig ook zeer beperkt is; wij schrijven dit toe aan de langdurige droogtens, ten gevolge waarvan de Inlanders hunne Rijst op vele plaatsen niet kunnen vervoeren, terwijl ook andere takken van landbouw daardoor minder opbrengen.

In Hollandsche Calicots en Maddapollams, die volgens ons vorig berigt iets williger waren, ging sedert bijna niets van de hand, daar de koopers zich voor dadelijke behoeften op Vendutie voorzagen, maar belangrijke partijen ligt en zwaar ES werden gerealiseerd, door deze afdoeningen worden de prijzen van het gezonde goed natuurlijk gedrukt, zoodat de tegenwoordige prijzen van deze artikelen niet hooger aan te nemen zijn als

Maddapollams 5/4 ƒ4,60 à ƒ4,65, 6/4 ƒ4,90 a ƒ5. 7/4 ƒ6. Ruwe Calicots 5/4 ƒ4, 6/4 ƒ4,60, 7/4 ƒ5,40 a ƒ5,50, deze prijzen kan men slechts voor weinige kisten bedingen; om iets van belang te realiseren zoude men onder de laagste notering moeten afgeven, doch hiertoe schijnen houders voor het moment ongenegen; komen de berigten van de kustplaatsen niet spoedig gunstiger af, dan gelooven wij daartoe wel besloten zal moeten worden, aangezien de voorraad bij de Factorij en particulieren allerbelangrijkst is en dagelijks met nieuwe toevoeren wordt vermeerderd en wij met rassche schreden de west-mouson naderen, waarin het verkeer met het Binnenland gestremd is. Engelsche Calicots en Madapollams blijven den loop der Hollandsche volgen en ging daarin ook niets van eenige beteekenis van de hand. Van Engelsche gebleekte en ongebleekte Shirtings is de voorraad allerbelangrijkst, hetgeen daarvan tot de tegenwoordige prijzen aan den man gebragt wordt geeft een enorm verlies. Ruwe Drills, Amerikaansch fabrikaat, wordt op ƒ7,25 a ƒ7,50 gehouden, voor Engelsch en Hollandsch dito zijn geene liefhebbers; met de verkoop te forceeren zeude men niet hooger dan ƒ6 kunnen maken. Voor echte Gardner Cambrics wordt niet hooger als ƒ4,25 voor N°. 24 geboden, andere Nos. in evenredigheid, naar inferieure kwaliteit N°. 24, gelijk staande met N°. 20 en 22 van de zoo even genoemde fabrickant, besteedde men ƒ3,75 a ƒ4. Engelsche witte Jaconets en Zwitsersch gedamasseerd Neteldoek onveranderd. Naar Sattcens vertoonde zich eenige meerdere vraag, doch wil men de vorderingen der houders voor als nog niet inwilligen. Van Lappets, ord. kwaliteit, had eene afdoening van 3000 ps. a ƒ1,75 plaats. 4/4 en 5/4 Adrianopel rood Katoen, Hollandsch en Zwitsersch fabrikaat gevraagd a ƒ17 en ƒ12,50 respectivelijk, voor 6/4 is niet meer dan ƒ15 te maken. Orange Calicots sterk overvoerd, hooger dan ƒ5 wordt niet geboden. 6/4 blaauwe Salempores genieten alhier niet de minste attentie, op de kust hadden eenige verkoopen plaats van ƒ8,25 tot ƒ9,10 al naar kwaliteit. Amerik. Bl. Drills werden a ƒ9,25 afgedaan; afwijkende kwaliteit en kleur is slechts tot lage prijs aan den man te brengen. Brocades en Figured Shirting verlaten. Orange Cambrics bedong ƒ5,25 en dito Twill's ƒ11. Adrianopel Enluminé Merinos, groote ruiten, is ruim voorhanden en gaat weinig in om, daar de prijzen welke men wil aanleggen te zeer verliesgevend zijn. Adrianopol Enluminé Merinos in petits boquets en dito Fond noir en Violet blijven gezocht tot matige prijzen. Adrianopel Enlumine Merinos pour Meubles geraken al meer en meer uit den smaak. Van 4/4 en 5/4 Adrianopel Enluminé Kinder Sarongs had eene verkoop plaats a ƒ20 en ƒ25 respectivelijk; naar Vrouwen dito wordt ƒ45 en naar groote Kains 54 geboden. Enluminé Turbans en Spreijen ongewild. Gedrukte Spreijen werden a ƒ2, en Piqué dito a ƒ5 afgedaan. In Prints is hoegenaamd niets van de hand gezet, ten gevolge van het vergevorderde saisoen, hetgeen daarin onverkocht is gebleven bestaat uit groote ongewilde patronen; de kleine dessins vonden dit jaar meestal onmiddelijk liefhebbers. In Fents Prints is niets omgegaan en besteedde men ƒ4 tot 5.50 al naar het assortiment was. Van Weefgoederen hadden wederom belangrijke verkoopen op Vendutie plaats en wel tot zeer lage prijzen, als: 5/4 Printanières a ƒ5, Rood en Rose Sarongs (echte kleur) ƒ16, Bont gekleurde Sarongs en Kains (echte kleur) van ƒ16 a ƒ18, dito valsche kleur a ƒ10, dat door zulke realisatiën verkoopen uit de hand ten eenemale onmogelijk zijn, zal wel geen betoog behoeven. Voor Palicatsche en China Check Doeden biedt men slechts a ƒ2, voor Mata Dama dito ƒ2.50 a 4, al naar kwaliteit en kleur. Van Putjoepauw Doeken is de voorraad gering en besteed men voor goede kwaliteit en kleur ƒ4 a 4.25. In Batick Goederen is deze maand weinig gedaan. Lakens en Orleans blijven voortdurend in de zelfde lustelooze stemming verkeeren. Voor goede kwaliteit Lasting is niet hooger dan ƒ40 te bedingen. Eene partij Tafel- en Servetgoed wordt van ƒ20 tot 22.50 per stel in vendutie opgeruimd. Voor Dimits welke nog niet lang geleden ƒ6.50 in vendutie opbragten wilde men dezer dagen niet hooger dan ƒ4,50 aanleggen. Oogjesgoed onverkoopbaar, van Rood Garen is de voorraad merkelijk verminderd en hadden daarin diverse afdoeningen van ƒ220 tot ƒ240 voor N°. 24 en 28 plaats. Mule Twist iets williger voor N°. 40 is weder ƒ95 besteed geworden Groen Garen blijft goed te plaatsen. Orange daarentegen moeijelijk af te zetten. Molton Dekens zijn niet hooger als ƒ1,25 a 1.30 voor goede soort te plaatsen. Wolle Dekens worden a ƒ5 te vergeefs aangeboden.

Metalen. Van IJzer zoo zweedsch als engelsch hadden eenige aanvoeren plaats, doch blijft eene matige vraag bestaan. Zweedsch Staaf-IJzer geldt ƒ15 a 16, engelsch dito ƒ7 a 9, Band- en Plaat-IJzer ƒ11 a 12. Staal is a ƒ14 te bekomen. Lood in blokken met matige voorraad wordt a ƒ24, en in bladen a ƒ26 verkocht. Zink geniet a ƒ25 weinig vraag. Bladkoper en Koperen Spijkers onveranderd. IJzeren Spijkers werden a ƒ17 en ƒ18 afgedaan. Blik bedingt ƒ25 p. kistje.

Provisiën. Met Boter blijft het door de ruime voorraden van oude Boter zeer gedrukt. Voor goede kwaliteit is niet meer dan ƒ9 te bedingen. Op vendutie hadden vele opruimingen tot lage prijzen plaats. Kaas is goed van de hand te zetten a ƒ4,50. Hammen zijn ƒ5 a 5,25 moeijelijk te realiseren. Op vendutie werden vele B. S. partijen laag afgedaan. In Meel werd weinig omgezet, Amer. is a ƒ55 te koop. Vleesch en Spek met geringen voorraad die tot hooge prijzen uitgesleten wordt. Provisiën in blik mits goed gesorteerd zijn voortdurend te plaatsen.

Dranken. Fransche Wijn op fust en gebotteld met ruimen voorraad. Goede kwaliteit Vatwijn is a ƒ120 a ƒ130 moeijelijk te verkoopen. Kistwijn is van ƒ30 tot 36 te bekomen. Champagne en Rijnwijn traag afgaande; goede Madera geniet voortdurend eenige vraag. Van Cognac is de voorraad belangrijk, goede soorten worden op ƒ15 a ƒ17 gehouden. De voorraad van Genever is ongeveer gelijk aan die van de vorige maand, groote kelders goede kwaliteit houdt men op ƒ11 a ƒ11,50, ordinaire werd voor uitvoer met ƒ9 in Entrepôt betaald. Van Holl. Bier, gewild merk, hadden onderscheidene aanvoeren plaats, die a ƒ6,40 a ƒ6,50 nemers vonden. Seltzerwater in halve kruiken iets meer gevraagd en a ƒ12 te plaatsen, heele kruiken niet gezocht.

Diversen. Glas- en Aardewerk bijna niet te verkoopen. Van Lijn Olie hadden kleine toevoeren plaats, die a ƒ16 afgedaan werden. Loodwit tot vorige prijzen te plaatsen. Van andere Verwwaren is niets te melden. Zweedsche Teer met ruime voorraad is niet hooger als ƒ20 aan te nemen. Koolteer ƒ9. Holl. Touwwerk met weinig kooplust werd a ƒ59 tot ƒ62 afgedaan. Zeildoek Eng. met groote voorraad; Holl. weinig voerhanden, bedingt bij behoeften ƒ55 voor eerste soort. Papier verkeert voortdurend in eene gedrukte stemming. Arak leggers zonder de minste vraag met nog toenemende voorraad. Men zoude a ƒ30 wel willen realiseren.

(Wordt vervolgd.)

AMSTERDAM, 1 December.

Overzigt der Week.

KOFFIJ. De positie van dit artikel heeft geene noemenswaardige verandering ondergaan, hoewel de stemming volstrekt zoo geannimeerd niet was als in de vorige weken; onder de vorige prijzen is echter niet te koop. De voorraad vermindert zigtbaar, vooral van Java-soorten waarvan goed ord. niet onder $33\frac{1}{2}$ te bekomen is. In Brazil-soorten ging weinig om. Van Padang zijn per *Bantam* voor de N. H. M. aangebragt 6460 balen.

THEE. Zonder noemenswaardigen omzet en flaauwer op de lager londensche koersen; voor de ord. Congo's zijn de vorige prijzen niet meer te maken.

TABAK. De stemming voor dit artikel heeft zich geenszins verbeterd. — Van Maryland gingen uit de aanvoeren per *Leila* en *Coppertll* nog steeds eenige partijtjes, tot vorige prijzen af; de ord. soorten blijven voortdurend lusteloos, alleen goed middel en blank blijft gevraagd. — Van de tegenwoordige eerstehands voorraad is weinig of zoo goed als niets ter markt. — *Virginie* tot de tegenwoordige prijzen evenmin te bekomen. Goedsoortig dekblad *St. Domingo* gezocht. — De van Havana per *Activo* aangebragte partijtjes zijn nog niet gelost, doch kunnen binnen kort aan de markt verwacht worden. — *Java.* Ook hierin kwamen geene eerstehands transacties tot stand; supérieure kwal. worden good betaald, doch Binnengoed en Kerfsoorten genoten weinig attentie. — Per *Generaal Baron van Geen* werden aangevoerd 289 pak plant. *Klein* en 358 pak plant. *Bousquet*, alsmede per *Clio* 1336 pak plant. *Nicot* en 249 pak plant. *Malang.*

SUIKER. Op de lagere prijzen te Londen is ook hier het artikel minder willig geworden. De omzet in de eerste hand was beperkt en wij vernamen van Java alleen de afdoening van 350 kranj. van boord te ontvangen der *Gen. Baron van Geen* a ƒ1 onder November-prijzen. Van Surinaamsch werden tot belangrijke lagere prijzen deze week 70 vaten verkocht. In andere soorten niets verhandeld.

Geraffineerde Suiker onveranderd, hoewel de vraag beperkt is, blijven de raffinadeurs nog steeds weigerachtig hunne eischen te verlagen; de prijzen zijn thans zoo goed als nominaal, alleen zoude bij verkoop op levering in Jan. of Febr., waarschijnlijk wat lager aan te komen zijn.

RIJST. Met zeer geanimeerde markt, en moeijelijk in de ongepelde soorten te bekomen, daar nog steeds op hooger gehouden wordt. Arracan en Rangoon zijn reeds a ƒ$9\frac{3}{4}$ gedaan, doch zoo niet meer te koop en is voor 2 ladingen in loco van eerstgemelde soort reeds ƒ10 geboden. Van Rangoon zijn deze week ca. 42000 balen zeilend afgedaan a ƒ$9\frac{3}{4}$, waarvan 17000 balen per *Passia* en *George Laux* verwacht worden.

SPECERIJEN stiller doch niet lager aangeboden. De vraag die in de vorige week ontstond is weder verdwenen.

FRUIT. Van *Krenten* bestaat zoo goed als geen voorraad meer; men vraagt ƒ65 voor la 5lr Zantische, uit de nieuwe oogst is a ƒ20 ter plaatse aan te komen. *Vijgen* eveneens ontbrekende. *Sucade* is a $46\frac{1}{2}$ c. te koop.

VERFWAREN. *Indigo* blijft zeer vast, de handel was echter niet van beteekenis uit gebrek aan disponible voorraad. De 156 knr ex *Generaal Baron van Geen* zullen dezer dagen aan de markt komen. *Cochenille* overanderd. *Verfhouten* volstrekt niets in gepasseerd. Van *Geelhout* worden een paar partijen gewacht. *Harst.* Bruine traag op vorige prijzen gehouden. Van heldere zijn mede enkele partijen verkocht tot vroegere koursen. *Terpentijn-olie* minder vast, doch met zeer geringen handel. *Quercitron* 330 balen Baltimore zijn aangevoerd en zullen weldra aan de markt komen. *Meekrop* met tamelijken handel tot onveranderde prijzen.

In HUIDEN ging weder zoo goed als niets om ten gevolge van den ontbrekenden voorraad van O. I. soorten, (waarvan echter uit de laatste aanvoeren spoedig eenige partijtes aan de markt worden gewacht) en wegens het ver gevorderde saisoen en de hooge eischen der houders van W. I. soorten.

STERKE DRANKEN in alle soorten zeer gesouteneerd. In *Arak* kwamen geene eerste hands afdoeningen tot stand. *Genever* vast en heeft zich goed staande gehouden; het artikel is thans op ƒ$30\frac{1}{2}$ a ƒ31 te noteeren voor Amst. Proef.

METALEN. *Banca Tin* was gedurende de laatste 8 dagen aangenamer en blijft op $74\frac{1}{2}$ te koop. *Koper* zoude aanleiding geven tot meerder spekulatie, als houders hunne eischen wat verlaagden. *Lood* eerder iets lager; bij partij zoude men voor Rhijn a ƒ$15\frac{3}{4}$ te regt komen.

HONIG en WAS. Inlandsche *Was* blijft nog steeds op ƒ$87\frac{1}{2}$ a ƒ88 aangeboden doch tot die prijsverhouding toont zich nog weinig kooplust. *Honig* met kalme markt en gebrek aan disponible partijen.

Prijzen van RUWE SUIKER op ult°. November 1854 en 1855.

Vaten. Surinaamsch en Nickery, blond ƒ25 a 27, ƒ41 a ƒ43, bruin ƒ21 a 24, ƒ36 a 40.

Kisten. Braziel, wit ƒ30 a 34, ƒ44 a 47, geel ƒ27 a 29, ƒ42 a 44, bruin ƒ22 a 26, ƒ35 a 41. Havana, wit ƒ34 a ƒ39, ƒ47 a 52, blond ƒ28 a 33, ƒ42 a 46, bruin ƒ23 a ƒ27, ƒ36 a 41.

Kranjangs en Kanassers. Java, wit ƒ33 a 34, ƒ47 a 49, ord. wit ƒ31 a 32, ƒ45 a 46, grijs ƒ29 a 30, ƒ43 a 44, blond of geel ƒ27 a 28, ƒ41 a 42, bruin ƒ23 a 26, ƒ36 a 40.

Matten en Zakken. Manilla, blond ƒ27 a 31, ƒ41 a 44, bruin ƒ22 a 26, ƒ34 a 40.

GRAANMARKT.

Tarwe flaauw en alleen bij gerijf verkocht: 127 ℔ n. Rijn ƒ540.

Rogge zonder handel.

Garst prijshoudend; 114 ℔ Deensche ƒ272.

Boekweit onveranderd; 123 ℔ Nijkerker ƒ321.

Koolzaad. Noordstransch 95; Kromhorn 93; Eider 98; Geringe Elve 87 £. Op 9 vaten Olie in Nov. ek. 109 £. *Raapolie* op 6/w. ƒ$59\frac{1}{4}$; Vliegend ƒ58; 1° Mei ek. ƒ$55\frac{3}{4}$; Dec. ƒ$57\frac{1}{4}$. *Lijnolie* op 6/w. ƒ45; Vliegend ƒ$43\frac{3}{4}$; 1°. Maart ek. ƒ$43\frac{3}{4}$; April ƒ$43\frac{3}{4}$; Mei ƒ44; Dec. ek. ƒ43. *Hennepolie* op 6/w. ƒ$53\frac{1}{2}$; Vliegend ƒ52.

MIDDELBURG, 29 Nov. Tarwe Puike nieuwe Zeeuwsche ƒ18, mindere ƒ17,50 a 17 naar deugd; puike jarige Walchersche dito ƒƒ19, 19,25 en ƒ19,50 naar kwaliteit, houders die op ƒ20 vasthielden konden niet verkoopen; Nieuwe Walchersche puike ƒ18 a 18,25, mindere ƒ17,75 a 17,50 de Mud. — Rogge, puike blanke ƒ13,50, mindere ƒ13,25 de Mud. — Gerst. Winter ƒ8,60, dito Zomer ƒ7,50 a 7,60. — Walchersche Witteboonen bij den aanvang der Beurs ƒ13,50 en einde Beurs zijn voor enkele klussen ƒ13,75 betaald; dito Paardeboonen ƒ9,45 en 9,50 de Mud; dito Bruineboonen ƒ12,10 a ƒ12,50. Walchersche Groene Erwten ƒ11,50 a 11,75, groote dito ƒ12,50 a 13 naar kwaliteit. — Boekweit werd aan ƒ10 verlaten. — Koolzaad, beste Winter ƒ18,50 a 19, mindere ƒ18: Zomer Koolzaad ƒ17 a ƒ17,25 per Mud. — Raap-Olie ƒ60,50. Patent-Olie ƒ62,50. Lijn-Olie ƒ50 per vat.

Advertentiën.

(1566) Heden overleed aan verval van levenskrachten, in den ouderdom van ruim zes en zeventig jaren, onze geliefde Moeder JOHANNA DE JAGER, Weduwe J. G. BRUINEMAN, na voorzien te zijn geweest van de Heilige Sacramenten der H. Kerk.

Mede uit naam mijner Broeders en Zusters,

SCHIEDAM, 29 November 1855.

P. J. BRUINEMAN.

F. T. EVERARD, B. LANGERHUIZEN, F. L. HOELEN, J. FEIJE, J. REESINCK, B. L. C. VAN SOOLEN, J. F. WETTERS, H. J. VAN OGTROP, F. J. DE WIT, H. B. REESINCK, H. B. LOMANS, Bz., H. C. SMIT, Cz., J. F. VAN STRAATEN, Jz., J. N. A. MEIJER, J. W. TE BENSEL en H. J. KOUWENHOVEN, Makelaars zullen op Maandag den 3den December 1855, des avonds ten half zes ure, in het voormalig *O. Z. Heeren Logement*, door den Notaris Mr. P. LIJNDRAJER Jr. doen verkoopen:

Het extra kapitaal hecht, sterk en weldoortimmerd **KOOPMANSHUIS, ACHTERHUIS, TUIN, TUINHUS** en **ERVE**, staande en gelegen op het aanzienlijkst gedeelte van de Keizersgracht, tusschen de Spiegel- en Leidschestraten, Buurt CC N°. 715. Breeder bij billetten omschreven en te bezigtigen op vertooning van een Toegangbillet, door een der gemelde Makelaars onderteekend.

De veilconditiën zullen op den gewonen tijd ten kantore van genoemden Notaris ter lezing zijn, op de Keizersgracht bij de Westermarkt. (1426)

Men verlangt met primo Februarij, eene bekwame **Keukenmeid**, van de R. C. Godsdienst en van goede getuigen voorzien, tegen een salaris van ƒ **80** in 't jaar en hooger, naarmate zij bewijs van bekwaamheid geeft. Adres met *franco* brieven onder letter Q. bij de erven P. T. BRAAM, Boekhandelaars te Rotterdam. (1556)

BELANGRIJK BERIGT.

De **ONDERGETEEKENDE** acht zich uit Dankbaarheid verpligt, aan zijne Stad- en Landgenooten bekend te maken, dat hij gedurende 9 Jaar aan **RUMATHIEK** heeft gelaboreerd, waarvan 4 Jaar in zoo een hevigen graad, dat hij niet in staat was eenige werkzaamheden te verrigten. Na van verscheidene Doctoren, Magnetiseurs, Urinekijkers, ja zelfs Professors hulp ingeroepen te hebben, doch vruchteloos, heb ik mijn toevlugt genomen tot den Heer H. BERNZEN, te Nieuwveen bij Alphen, Prov. Zuid-Holland, door wiens hulp ik in eene maand tijds geheel hersteld ben. Ongelukkigen, die aan bovengenoemde Kwaal lijden, kunnen volledige inlichting bekomen bij **W. HASEBERGEN**,

(1564) *IJgracht, hoek Peperstraat.*

De volgende artikelen zijn zeer voordeelig in het **VERKOOPHUIS** te verkrijgen:

Warme Viltpantoffels, Viltzakken, Viltzolen, Gezondheidszolen, Voetsokken, Waterstoven.

De bekende Kagchelkapjes, Haardstoffers, Blaasbalgen, Haardstellen, Kolenbakken, Vuuraanmakers, Pastilles, Reukblaadjes, Tontelkoord, Windlucifers, Nachtpitten, Waskaarsen, Kandelaars, Blakers, Nachtlichten, Lantaarns enz., Speelkaarten met het etiquet van het **VERKOOPHUIS**, Domino Spelen, Schaak- en Damspelen, Triktrakborden, Lotto Spelen, Klok- en Hamer-, Koopmans, Advertentie-, de Weg des Levens en andere Gezelschaps Spelen.

Parapluies, Regenjassen, Regenpetten en Beenstukken. Amerikaansche en Saxische Overschoenen. (1567)

Lees Hier.

Uithoofde van den onlangs bij ons ontstanen brand, brengen wij door deze ter kennisse, dat wij heden onze Winkel-Goederen hebben overgebragt, op 't Spui, het 2e huis van de N. Z. Achterburgwal, N°. 69, ons in de gunst van het geëerde publiek aanbevelende. In het huis op den Vijgendam wordt ook steeds voortgegaan met het verkoopen tot zeer lage prijzen der voorhanden zijnde goederen, zoo mede van beschadigde artikelen.

AMSTERDAM, 3 Dec. 1855. A. en G. BUTTI,
(1568) Firma D. BUTTI & ZONEN.

Het Roode Hert.

Hartenstraat LL 186, vroeger A. HUMME.

Magazijn van Fransche, Duitsche, Engelsche en Inlandsche Kinderspeelgoederen, enz. enz.

De ondergeteekende heeft de eer ter algemeene kennis te brengen, dat genoemd Magazijn, ter gelegenheid van het *St. Nicolaas Feest*, eene aanmerkelijke vergrooting ondergaan heeft en ruimschoots voorzien is van *vele nieuwigheden* en allerhande artikelen tot het vak behoorende, alles behoorlijk geëtaleerd.

Het geëerde Publiek wordt beleefdelijk uitgenoodigd het Magazijn met een bezoek te vereeren.

(1563) L. M. KORS JERPHANION.

(1518) De Erven P. T. BRAAM, Boekhandelaar te Rotterdam, heeft uitgegeven:

I. **Handboekje van Godsvrucht**, voor den Advent en het Hoogfeest van Kersmis. . . *f* 0.20
II. **Verzameling van Gezangen** bij het Hoogfeest van Kersmis. . . . . *f* 0.10
III. **Handboekje** ten dienste der Leden van de Broeschap van de H. Barbara . . . . *f* 0.10
IV. **Noveene** ter eere van O. L. Vrouwe van Salette *f* 0.15

Bovenstaande werkjes worden niet dan op aanvraag in commissie gezonden.

SIROP LAROZE.

Deze Siroop goedgekeurd door de Akademie van geneeskunde en de Artzenijmengkundige School te Parijs.

Het blijkt uit proefnemingen, gedaan onder alle luchtstreken, dat de **Sirop Laroze**, zamengesteld uit bittere, zenuw sterkende bast van verschillende soort, voortdurend de beste rezultaten heeft geleverd in zenuwziekten, als waarin dit middel steeds wordt aangewend. Zoowel geneesheeren als zieken hebben de rezultaten immer waargenomen in de verzwakking der maag en ingewanden, waarvan de siroop de funktien herstelt; de spijsvertering wordt er door bevorderd, de diarrhaea, tijdelijke of chronische onderbuikskwalen en bedorven maag er door genezen; ze voorkomt verval van krachten, tering en bevordert de herstelling der zieken. Deze in de geneeskundige wereld behaalde voordeelen hebben de hebzucht der namakers gewekt die onder mijn naam en handteekening hun ellendig voortbrengsel verkoopen. Ten einde aan dien schandelijken handel een einde te maken, heb ik de merken mijner fabriekatie veranderd. Elke flakon mijner Siroop is gewikkeld in een geel en rood gewaterde reep papier, waarop aan de eene zijde de naam van J. P. LAROZE en aan de andere zijde in groote kapitalen deze drie letters J. P. L. gedrukt staan, benevens het stempel van het fransche gouvernement, dat er niet mag aan ontbreken.

De Siroop is verkrijgbaar te Parijs, bij J. P. LAROZE, Apotheker, straat Neuve-des-Petits-Champs, 26.

Depôts in Holland: te *Amsterdam*, bij H. H. ULOTH; te *Rotterdam*, bij VAN SANTEN KOLFF; te *'s Hage*, bij J. M. RENESSE; te *Haarlem*, bij KEUNEN EN SCHREUDER; te *Middelburg*, bij VAN DE KAMER; te *Utrecht*, bij GROOTENVORST; te *Groningen*, bij KUILENBERG. (1398)

(1525) Bij N. J. VERHOEFF te Rotterdam, wordt heden uitgegeven:

Gedichtjes voor Katholieke Scholen en Huisgezinnen. door J. WATERREUS. Prijs op ord. papier 25 Cents,
» » best » 35 »

Dit boekje, voorzien van eene kerkelijke goedkeuring door Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid den Bisschop van Haarlem, munt uit door eene kinderlijke toon en godsdienstige strekking, waardoor het bijzonder geschikt is om als geschenk en als schoolboekje gebezigd te worden.

Inhoud:

Eerste Afdeeling.

1 Het zoete kind. 2 Morgengebed. 3 Avondgebed. 4 Gebed voor het eten. 5 Gebed na het eten. 6 Christus geboorte. 7 De Vasten. 8 De Hemel. 9 Dagelijksch geweten-onderzoek. 10 Bede tot de H. Maagd. 11 Toewijding aan de H. Maagd. 12 De groet des Engels.

Tweede Afdeeling.

13 Kersmis. 14 Onnoozele-kinderen-dag. 15 De aanbidding der wijzen. 16 De zoete naam. 17 Paschen. 18 De Hemel[vaart] des Heeren. 19 Het Pinksterfeest. 20 De ten Hemelop[neming] der H. Maagd. 21. Loflied ter eere van den H. Jozef. 22 [Aan]spraak tot den Engelbewaarder.

Derde Afdeeling.

23 De H. Aloysius, patroon der jeugd. 24 De H. [Willi]brord, patroon der Nederlanden. 25 Sint Nikolaas. 26 [De] H. Vincentius van Paulo. 27 De H. Stefanus, eerste [martel]laar. 28 De H. Laurentius. 29 De H. Antonius van P[adua]. 30 De H. Franciscus van Assise. 31 De H. Dominikus. [32] De H. Ignatius de Loyola. 33. De H. Therezia. *Slotge[dicht]*. De Dood.

Het boekje is verzonden en alom te bekomen; b[ij de] Heeren C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam en [Ge]broeders VERHOEVEN te 's Bosch is het in voorraad.

1561) Door J. J. ARKESTEYN EN ZOON, te 's H[erto]genbosch, is in het licht gegeven en alom verzonden:

1° **Oefeningen** in het natuurlijk of zoogenaamd k[unst]matig lezen; bevattende Mengelingen in proza en p[oëzij] voor de hoogste klasse eener lagere school. [Door] M. OORTMAN, onderwijzer te *Berchem* in *Noord-[Bra]bant*. — kl. 8vo. Prijs . . . . *f*

De naam van den door zijne dichtwerken, zoo guns[tig be]kenden kundigen onderwijzer OORTMAN, waarborgt genoeg[zaam,] dat ook hier, waar het te doen is, om der meer gevo[rderde] jeugd doelmatige onderwerpen ter oefening in de meest [ver]schillende leestoonen te geven, iets voortreffelijks wordt [aan]geboden. In de keuze der onderwerpen — die voor het g[rootste] gedeelte oorspronkelijk zijn, — heerscht de grootste ver[schei]denheid en de aangenaamste afwisseling; terwijl de [inhoud] over het geheel van zedelijken aard is, en niemand, v[an welke] kleur hij ook wezen moge, aanstoot kan geven.

2° **Tweede Honderdtal Nieuwe Verhalen [en] Geschiedenissen**, zoo als zij door de lieve [jeugd] gaarne gelezen, en door ouders en kindervrie[nden] gaarne verhaald worden. — kl. 8vo. Prijs *f*

De buitengewone bijval, welke aan het *Eerste Hon[derdtal] nieuwe Verhalen* te beurt viel, heeft den schrijver be[wogen] die verzameling door dit *Tweede Honderdtal* te doen [vol]gen, even als het voorgaande met verschillende letters gedrukt en bevallig uitgedost. De onderwerpen bieden uitstekkende verscheidenheid aan, en de verzamelaar [heeft] zelfs verscheiden grepen in de gebeurtenissen der laatste [tijden] gedaan.

Door hen is nog uitgegeven, bijzonder geschikt [voor]

ST. NICOLAAS-GESCHENKE[N]

1° **Spelen en Uitspanningen.** Geschenk [voor] Jongens. Met 18 fraai gekleurde Plaatjes. Prijs *f*
2° **Spelen en Uitspanningen.** Geschenk [voor] Meisjes. Met 18 fraai gekleurde Plaatjes. Prijs *f*

Bovenstaande Werkjes zijn bij alle Boe[khan]delaren verkrijgbaar en in voorraad bij [den] Hoofd-Correspondent, den Heer J. S. DE HAAS, te [Am]sterdam. — Aan Heeren **Onderwijzers**, die van de [door] ons uitgegeven **aanzienlijke collectie Sch[ool]werkjes**, een Catalogus verlangen, wordt die o[p aan]vrage *franco* toegezonden. Ook kan men de Scho[olwerk]jes ter bezigtiging bekomen.

PRIJS-COURANT DER WIJNEN VAN J. B. L. PICENI

BIJ HET ANKER EN DE FLESCH.

STERKEN DRANK, LIKEUREN, ENGELSCHE EN BEIJERSCHE BIEREN ENZ.

hieronder vermeld, te bekomen in den kelder op de hoek Kolk en N. Z. Voorburgwal, N. 47 en 364.

Lands- en Stads-Imposten zijn in de Prijzen begrepen.

ALLES TEGEN CONTANTE BETALING ZONDER KORTING.

ROODE BORDEAUX WIJNEN.

	per Ank.	per Flesch
Medoc zonder lak .	*f* 22	*f* 0.55
„ zwart „ .	- 24	- 0.60
„ groen „ .	- 26	- 0.65
„ rood „ .	- 28	- 0.70
*St. Estephe	- 32	- 0 80
St. Julien Côte Roti etc.	- 36	- 0.90
Lynch Pauillac et Labarde	- 40	- 1.00
Pommier Agassac . .	- 44	- 1.10
Villeneuve de Cantemerle	- 48	- 1.20
Château des 3 Moulins etc.	- 52	- 1.30
Barton Langoa St. Julien	- 60	- 1 50
Château Laffitte . . .	- 80	- 2.00
„ Cantenac . .	- 84	- 2.10
„ Margaux . .	- —	- 3.00
Ermitage	- 54	- 1.40
Cornas	- 40	- 1.00
BOURGOGNE WIJNEN.		
Beaune	*f* 52	*f* 1.30
Pomard.	- 72	- 1.80
Volnay.	- 76	- 1.90
Nuits	- 90	- 2.25

	per Ank.	per Flesch
Chambertin	*f* —	*f* 2.60
*Witte Wijn A. . . .	- 24	- 0.60
* „ „ B. . . .	- 30	- 0.75
* „ Bergerac . . .	- 44	- 1.10
*Witte Graves. . . .	- 36	. 0.90
* „ Sauterne . . .	- 36	- 0.90
* „ Musc. Frontignan	- 56	- 1 40
[Cha]mpagne Mouss 1re qté	- —	- 2 25
„ qté Supe blanc	- —	- 2.50
„ „ „ „	- —	- 3.00
*Port à Port vieux . .	- 68	- 1.70
* „ „ „ . .	- 76	- 1.90
* „ „ „ . .	- 84	- 2,10
* „ „ „ . .	- 90	- 2.25
*Xeres of sherry. . .	- 44	- 1.10
* „ „ . . .	- 50	- 1.25
*Madera A.	- 48	- 1.20
* „ B.	- 52	- 1.30
*Dry Madera C. . . .	- 64	- 1.60
* „ „ D. . . .	- 70	- 1.75
* „ „ □ . . .	- 90	- 2 25
*Spaansche Wijn . .	- 50	- 1 25
* „ „ . . .	- 60	- 1.50

	per Ank.	per Flesch
*Malaga 1re qté . . .	*f* 46	*f* 1.15
* „ „ . . .	- 50	- 1.25
* „ „ . . .	- 60	- 1.50
*Constantia. . . .	- —	- 4.00
*Tintwijn	- —	- 4.00
KRUIDEWIJN. . .	- 40	- 1.00
Moselwijn	- 32	- 0.80
Bodenheimer Rhijnwijn	- 30	- 0.75
Laubenheimer „	- 30	- 0.75
* 1848. „	- 32	- 0.80
*Niersteiner „	- 36	- 0.90
*Rudesheimer Rhijnwijn	- 40	- 1.00
Scharlachberger „	- 40	- 1.00
Marcobrunr. en Hochheimr.	- 58	- 1.45
Liebfraumilch . . .	- 64	- 1.60
Geisenheimer . . .	- 64	- 1.60
Rauenthr. Bergwr. . .	- 84	- 2.10
Rudeshr. „ . . .	- 84	- 2 10
Johannesberger . . .	- —	- 4.00
Steiberger Cabinetwijn	- —	- 5.00
*Cognac Brandewijn A.	- —	- 1.20
* „ „ B.	- —	- 1.30
*Cogn. Bwijn oude C.	- —	- 1.60
*Cogn. Bwijn heel oude D.	- —	- 2.30

	per Ank	per Flesch
*Witte Fransche Bwijn A.	*f* —	*f* 0.75
* „ Barcelona „ B.	- —	- 0.85
* „ „ „ C.	- —	- 0.90
*Voorloop van „ of 3/6	- —	- 1.75
*Jamaica Rum en O.I. Arac	- 110	- 1.25
*Sir. de Punsch van Rum	- —	- 1.20
* „ „ „ „	- —	- 1.30
* „ „ „ „	- —	- 1.40
* „ „ „ „	- —	- 1.50
*Slemp Siroop. . . .	- —	- 1.40
*MEE	- —	- 0.40
*Limonade.	- —	- 0.90
*Extr. d'Absint Suisse .	- —	- 1.75
*Kirschenwasser . . .	- —	- 1.70
Sup. fijn Genua Olie .	- —	- 0.95
Bordeaux Azijn . . .	- —	- 0 30
Wijn Azijn	- —	- 0.20
*Beste Genever . . .	- —	- 0.50
*Nieuwe Bessen . . .	- —	- 0.60
*Citroenbitter . . .	- —	- 0.60
*Maag Elixer beste kwalt.	- —	- 0.90
Bisschop Essenz, 't flesje		0.30
ENGELSCHE BIEREN.		
*Schotsch Ale. . . .	*f* —	*f* 0.65

	per Ank.	per Flesch
Brownstout	*f* —	[illegible]
Lond. Porter. . . .	- —	[illegible]
BEIJERSCH BIER .	- —	[illegible]
*Jopenbier.	- —	[illegible]
Hollandsch . pr. kr. 15c. en		
Gemb. Bier p. ½ fless. 15 p. heele		

FIJNE FRANSCHE LIKEU[REN].

*Double Anisette Rouge et Bla[nc, Cu]raçao, Persiko, Eau d'Or, Ea[u d'Ar]gent, Parfi Amour, Crème [de Va]nille, Cr. de Rose, Cr. de N[oyau] *f* 1.50.

Cr. de Kirsch, extra Lekker *f* 1.[..]

DOUBLE LIKEUREN.

*Persico, Curaçao, Anisette, [Oranje]boisen, Pepermunt, Nagel[en, Kaneel]dewater, etc. à *f* 1.10 per [Flesch].

ORDINAIRE LIKEUR[EN].

*Witte en Roode Schillen, An[ijs, Pom]was, Carrewij, Borstwater [à ...] per Flesch. Cardemon à [...] Bessensap à 40 cts. per F[lesch].

BEMERKINGEN. Het bovenstaande alles verimpost en gebotteld op Flesschen zijnde, zoo kan het verlangde direkt *franco* aan huis bezorgd worden. Voor buiten Amsterdam [zijn de] Prijzen *f* 4 per anker minder, vrij aan boord. (NB de Flesschen worden tegen 5 Cents en de halve Flesschen à 2½ Ct. per stuk Emport berekend, en ook weder in betaling aang[enomen]. Per anker op ½ Fl. met 5% verhooging. — De met * vermelden artikelen zijn ook bij enkele halve Flesschen voor de juiste helft verkrijgbaar.

NB. Alle verdere onkosten van Brievenporten, Vracht van Retourzendingen van Manden en Flesschen etc., komen ten laste van Committenten, welke tevens herinnerd worden dat [de beta]ling à Contant geschieden moet, of dat de schippers etc. de gelden de eerstvolgende reis mede brengen, zoo het niet betaald is bij het ontvangen aan boord, hetwelk het verkies[lijkst is].

PS. De Kelders zijn open van des morgens 7 tot des Avonds 11 uren. *Voor* en *na* dien tijd vervoege men zich aan het Woonhuis en Slijterij boven den kelder, N°. 47, alwaar de Pr[ijscouranten] *gratis* te bekomen is.

AMSTERDAM, December 1855.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.